

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Pirmais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 13 k-5, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017553, 67017502, fakss 67017673, e-pasts: pirmais@lrvk.gov.lv

VB SIA „Latvijas Radio”
Ģenerāldirektoram
a.god. A.Semēvica kungam

Doma laukums 8, Rīgā, LV-1505

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS
Rīgā

2008.gada 5.februārī

Nr. 5.1-2-45/2007

Likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatēto nepilnību novēršana un turpmāka saimniecisko darījumu veikšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2.pantu un Valsts kontroles Pirmā revīzijas departamenta 2007.gada 10.septembra revīzijas uzdevumu Nr.5.1-2-45/2007, veikta likumības revīzija par „Likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatēto nepilnību novēršana un turpmāka saimniecisko darījumu veikšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām”.
2. Revīziju veica valsts revidente I.Čankova un valsts revidenta palīdzība S.Rudņeva.

Revīzijas mērķis

3. Revīzija veikta, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par Valsts kontroles veiktās likumības revīzijas „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 23.05.2006. ziņojumā Nr.5.1-2-57R/2005 ietverto ieteikumu ieviešanu un veikto pasākumu pietiekamību trūkumu novēršanai.

Valsts kontroles revidentu atbildība

4. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojumu, kas balstīts uz revīzijas laikā gūtiem revīzijas pierādījumiem 23.05.2006. ziņojumā Nr.5.1-2-57R/2005 par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” sniegto ieteikumu ieviešanu un veikto pasākumu pietiekamību trūkumu novēršanai.

VB SIA „Latvijas Radio” atbildība

5. VB SIA „Latvijas Radio” (turpmāk – Latvijas Radio) ir atbildīga par normatīvo aktu ieviešanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms

6. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija ir plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par 23.05.2006. ziņojumā Nr.5.1-2-57R/2005 „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” ietverto ieteikumu ieviešanu un veikto pasākumu pietiekamību norādīto trūkumu novēršanai.
7. Revīzija ietvēra pārbaudes par:
 - 7.1. saimnieciskās darbības ieņēmumu no reklāmas pakalpojumu pārdošanas uzskaites atbilstību normatīvo aktu prasībām laika periodā 01.01.2006.-30.09.2007.;
 - 7.2. darba samaksas sistēmas uzskaites atbilstību normatīvo aktu prasībām laika periodā 01.01.2006.-01.12.2007.
8. Revīzijas laikā izlases veidā tika iegūti atbilstoši revīzijas pierādījumi, pamatojoties uz kuriem sagatavots revīzijas ziņojums. Kā revīzijas pierādījumu iegūšanas metodes tika izmantotas iesniegto dokumentu izvērtēšana un analīze, veiktas analītiskās procedūras un darījumus pārbaudes procedūras, kā arī veiktas intervijas ar atbildīgajām personām Latvijas Radio.

Kopsavilkums

9. Izvērtējot likumības revīzijā par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatēto nepilnību novēršanai sniegto ieteikumu ieviešanu attiecībā uz saimniecisko darījumu uzskaites atbilstību normatīvo aktu prasībām, Latvijas Radio Valsts kontroles noteiktajos termiņos ir izstrādājis iekšējos normatīvos aktus atbilstoši sniegtajiem ieteikumiem, un, pārliecinoties par šo normatīvo aktu piemērošanu, konstatēts:
 - 9.1. Latvijas Radio Valsts kontroles noteiktajos termiņos ir ieviesis:
 - 9.1.1. ieteikumu - uzlabot iekšējās kontroles sistēmas efektīvu darbību, kas laicīgi spētu atklāt un novērst kļūdas un nodrošinātu patiesu ieņēmumu atspoguļošanu finanšu uzskaitē. Latvijas Radio ir veicis izmaiņas struktūrā un noteicis, ka Reklāmas grāmatvedības nodaļa kā atsevišķa struktūrvienība ir iekļauta struktūrvienībā „Finanšu grāmatvedība”, nodrošinot kļūdu atklāšanu un novēršanu, kā arī nodrošinot patiesu ieņēmumu atspoguļošanu finanšu uzskaitē;

- 9.1.2. ieteikumu - nodrošināt likuma „Par iepirkumu valsts un pašvaldību vajadzībām” noteikto prasību izpildi, lai nodrošinātu Radio finanšu līdzekļu efektīvu izmantošanu, veicot valsts iepirkumu uzņēmumu vajadzībām. Latvijas Radio, slēdzot maiņas darījumu līgumus, ir ievērojis normatīvajos aktos¹ paredzētās iepirkuma procedūras;
- 9.1.3. ieteikumu - izstrādāt atlaižu piemērošanas politiku attiecībā uz maiņas darījumiem. Ņemot vērā maiņas darījumiem piemēroto atlaižu apjomu, izvērtēt maiņas darījumu ekonomisko lietderību. Latvijas Radio ir izstrādājis iekšējo tiesību aktu, kas nosaka atlaižu piemērošanas politiku maiņas darījumiem;
- 9.1.4. ieteikumu - aprēķināt Latvijas Radio reklāmas raidlaika pašizmaksu, lai izvērtētu, cik lielas atlaides reklāmas darījumiem ir piemērojamas, lai pakalpojums netiktu pārdots zem pašizmaksas, tādējādi radot zaudējumus. Latvijas Radio ir izstrādājis iekšējo tiesību aktu, kas nosaka reklāmas pakalpojumu pašizmaksu;
- 9.1.5. ieteikumu - kontrolēt pārraidīto reklāmu apjoma atbilstību pasūtījumā paredzētajam, lai izvairītos no nepamatotām izmaksām, par kurām nav izrakstīti rēķini. Latvijas Radio ir izstrādāti vairāki iekšējie normatīvie akti, kas nosaka reklāmas izvietošanu ēterā un kontroli;
- 9.1.6. ieteikumu - veikt plānoto reklāmas raidlaiku izmaiņu uzskaiti, lai varētu izsekot reklāmas pasūtījumu izpildei. Latvijas Radio ir izstrādāti vairāki iekšējie normatīvie akti, kas nosaka reklāmas plānošanu un izvietošanu ēterā, ka arī ir izstrādāta reklāmas uzskaites programma, kas nodrošina precīzu reklāmas apjoma uzskaiti.
- 9.1.7. ieteikumu - veikt ieņēmumu norobežošanu pa pārskata periodiem, lai gada pārskats tiktu sagatavots atbilstoši likuma „Par grāmatvedību” prasībām un izrakstīt rēķinus atbilstoši faktiski pārraidītajai reklāmai. Latvijas Radio Reklāmas grāmatvedības nodaļa izraksta rēķinus par reklāmas pārraidīšanu ēterā attiecīgajā mēnesī, kā arī mēneša beigās pārbauda izpildīto reklāmas pasūtījumu uzskaiti Latvijas Radio vienotā grāmatvedības sistēmā, ievērojot izdevumu norobežošanu pa pārskata periodiem.
- 9.2. Latvijas Radio Valsts kontroles noteiktajos termiņos nav ieviesis:
- 9.2.1. ieteikumu - izveidot Latvijas Radio iekšējo normatīvo un citu tiesību aktu bāzi attiecībā uz maiņas darījumiem, lai īstenotu iekšējo kontroli, kura spētu identificēt krāpšanās risku, atklāt būtiskas kļūdas. Latvijas Radio ir izstrādāts nolikums, kas regulē maiņas darījumu līgumu slēgšanas, realizācijas un kontroles kārtību, ir izveidota maiņas darījumu uzskaites datu bāze, tomēr konstatētās nepilnības saimniecisko darījumu uzskaitē un trūkumi maiņas darījumu reģistrēšanā norāda uz trūkumiem iekšējās kontroles sistēmā;
- 9.2.2. ieteikumu - nodrošināt inventarizācijas komisijas nepārtrauktu darbību, izmantojot tās darbības rezultātus Latvijas Radio darbības uzlabošanai. Latvijas Radio ar iekšējiem tiesību aktiem² ir nodrošinājis inventarizācijas komisijas nepārtrauktu darbību, tomēr inventarizācijas komisijas pārbaužu aktu sagatavošana un iesniegšana ģenerāldirektoram nenotiek iekšējos tiesību aktos³ noteiktajos termiņos, kā arī inventarizācijas komisijas darbības rezultāti netiek izmantoti Latvijas Radio darbības uzlabošanā;

¹ Likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” (spēkā no 01.01.2002. līdz 01.05.2006.), Publisko iepirkumu likums (spēkā no 01.05.2006.)

² Latvijas Radio ģenerāldirektora 07.02.2006. rīkojums Nr.22/1-4.1 „Par reklāmas raidlaika Inventarizācijas komisiju”

³ Latvijas Radio ģenerāldirektora rīkojumi *par reklāmas raidlaika inventarizāciju*

- 9.2.3. ieteikumu - piemērot atlaides reklāmas pakalpojumiem saskaņā ar Latvijas Radio cenu un atlaižu piemērošanas kārtību. Latvijas radio ir izstrādāti vairāki iekšējie normatīvie akti, kas regulē atlaižu piemērošanas kārtību saimnieciskajiem darījumiem, tomēr Latvijas Radio, izrakstot rēķinus, piešķir atlaides, kas nav paredzētas noslēgtajos līgumos, līdz ar to nav nodrošināta cenu politikas un atlaižu piemērošanas caurskatāmība;
- 9.2.4. ieteikumu - veikt kontroli pār reklāmas pasūtījumu līgumos noteikto pasūtījumu apjomu izpildi, lai pārliecinātos par Latvijas Radio piešķirto atlaižu pamatotību. Latvijas Radio ir izstrādāts iekšējais normatīvais akts, kas paredz kontroles procedūras pār reklāmas līgumu garantētā apjoma no klientu puses izpildi, Latvijas Radio vienā gadījumā neizpilda līgumā noteikto reklāmas pasūtījumu apjomu, kā rezultātā nav nodrošināta iekšējā kontrole pār līgumu nosacījumu izpildi;
- 9.2.5. ieteikumu - nepieļaut neapmaksātas reklāmas pārraidīšanu Latvijas Radio. Saskaņā ar Latvijas Radio inventarizācijas komisijas sagatavotajām atskaitēm Latvijas Radio programmā ēterā izskanēja slēptā reklāma, par kuru nav noslēgts līgums par reklāmas pakalpojumu sniegšanu;
- 9.2.6. ieteikumu - plānot Latvijas Radio reklāmas raidlaiku atbilstoši likumā⁴ noteiktajam reklāmas apjomam stundā. Saskaņā ar Latvijas Radio inventarizācijas komisijas sagatavotajām atskaitēm Latvijas Radio pastāv iekšējās kontroles sistēmas nepilnības par reklāmas atskaņošanu ēterā saskaņā ar normatīvo aktu⁵;
- 9.2.7. ieteikumu - lai kvalificēta trešā persona gūtu pārliecību, ka reklāmas pasūtījumi ir izdarīti saskaņā ar noslēgto līgumu nosacījumiem, norādīt līgumu numurus uz reklāmas pasūtījumiem un rēķiniem. Latvijas Radio nenodrošina līgumu numuru norādīšanu uz reklāmas pakalpojumu pasūtījumiem un rēķiniem;
10. Izvērtējot likumības revīzijā par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatēto nepilnību novēršanai sniegto ieteikumu ieviešanu attiecībā uz darba samaksas sistēmas atbilstību normatīvo aktu prasībām, Latvijas Radio Valsts kontroles noteiktajos termiņos ir izstrādājis iekšējos normatīvos aktus atbilstoši sniegtajiem ieteikumiem, un, pārliecinoties par šo normatīvo aktu piemērošanu, konstatēts:
- 10.1. Latvijas Radio Valsts kontroles noteiktajos termiņos ir ieviesis:
- 10.1.1. ieteikumu - apstiprinot sarakstus par piemaksu piešķiršanu, skaidri norādīt piemaksas apjomu un par kādiem pienākumiem piemaksa ir piešķirama darbiniekam, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona spētu iegūt pierādījumus par katras summas pamatotību. Latvijas Radio ir apstiprinājis veidlapas⁶, kur struktūrvienību vadītājiem ir jānorāda konkrētās piemaksas par papildus darbu un prēmijas apjoms, kā arī pamatojums papildus atlīdzības izmaksai;
- 10.1.2. ieteikumu - Latvijas Radio valdei noteikt piemaksu un prēmiju apjomu ģenerāldirektoram saskaņā ar Statūtiem un pastāvošo likumdošanu. 2007.gadā Latvijas Radio ģenerāldirektoram izmaksāta prēmija, atbilstoši normatīvo aktu prasībām⁷;

⁴ Radio un televīzijas likuma 21.panta otrā daļa

⁵ Radio un televīzijas likuma 21.panta otrā daļa

⁶ Latvijas Radio ģenerāldirektora 25.10.2006. rīkojums Nr.155/1-4.1 „Par veidlapu apstiprināšanu”

⁷ MK 16.12.2003. noteikumi Nr.704 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa atlīdzību, valsts vai pašvaldību kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību” 10.punkts

10.2. Latvijas Radio Valsts kontroles noteiktajos termiņos nav ieviesis

ieteikumu – izstrādāt skaidru un saprotamu atalgojuma sistēmu, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli un tā saimnieciskajiem darījumiem noteiktā laika posmā, kā tas noteikts likumā „Par grāmatvedību”. Latvijas Radio ir izstrādāti vairāki iekšējie normatīvie akti, kas pilnveido darba samaksas sistēmu, tomēr darba samaksas sistēma nav caurskatāma, un Latvijas Radio darbiniekiem noteiktā mēneša darba alga neatspoguļo patieso mēneša darba samaksas apmēru, jo piemaksas, prēmijas un noteiktās atlīdzības par uzņēmuma un autora līgumos ietvertu uzdevumu izpildi apjomi veido būtisku daļu darba samaksas sistēmā un ir piešķirtas visiem atlasē ietvertajiem darbiniekiem. Latvijas Radio uzņēmuma un autora līgumus izmanto kā atalgojuma palielināšanas līdzekli, jo līgumos ietvertie uzdevumi pilnībā vai daļēji sakrīt ar darbinieku amatu aprakstos noteiktajiem pienākumiem, un atlīdzības par uzdevumu veikšanu tiesību aktos⁸ noteiktajā kārtībā ir apliekamas ar valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu.

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

1. Saimnieciskās darbības ieņēmumi no reklāmas

1.1. Darījumu reglamentējošā iekšējo normatīvo aktu bāze

Konstatējumi

11. Veicot likumības revīziju par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”, tika konstatēts, ka:
 - 11.1. Latvijas Radio apstiprinātajā struktūras shēmā Reklāmas daļa ir izveidota kā atsevišķa struktūrvienība, kas ir pakļauta tieši ģenerāldirektoram un tās darbības pamatā ir pašfinansēšanās un atmaksāšanās princips. Reklāmas daļai ir atsevišķs konts un ir nepabeigta bilance, kuras pārbaudi finanšu daļas darbinieki neveic, tādējādi radot risku, ka izveidotā iekšējās kontroles sistēma nespēs laicīgi atklāt un novērst radušās kļūdas⁹;
 - 11.2. Latvijas Radio nav izveidota iekšējo normatīvo un citu tiesību aktu bāze attiecībā uz maiņas darījumiem, kas noteiktu darījumu veikšanas kārtību, uzraudzību, kā arī valsts iepirkuma procedūru piemērošanas nepieciešamību¹⁰;
 - 11.3. ar Latvijas Radio ģenerāldirektora rīkojumu¹¹ ir izveidota inventarizācijas komisija, ar mērķi īstenot ētera laika pastāvīgu kontroli pār reklāmas raidlaika izmantošanu un uzskaiti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Pamatojoties uz iesniegtajām inventarizācijas komisijas atskaitēm, revidenti konstatēja, ka 2005.gada novembra un decembra mēnešos iepriekš minētās pārbaudes netika veiktas, tādējādi nenodrošinot iekšējā kontroli pār reklāmas raidlaika izmantošanu un uzskaiti atbilstoši normatīvo aktu prasībām¹².

⁸ Likuma par valsts sociālo apdrošināšanu 5.panta pirmā daļa

⁹ LR Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”” 20.-22., 27.punkts

¹⁰ LR Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”” 25., 27. punkts

¹¹ Latvijas Radio ģenerāldirektora 22.06.2005. rīkojums Nr.61/1-4.1 „Par reklāmas raidlaika Inventarizācijas komisiju”

¹² LR Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”” 26., 29.punkts

12. Lai novērstu likumības revīzijas par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” laikā konstatētās nepilnības, Latvijas Radio tika sniegti šādi ieteikumi¹³:
- 12.1. uzlabot iekšējās kontroles sistēmas efektīvu darbību, kas laicīgi spētu atklāt un novērst kļūdas un nodrošinātu patiesu ieņēmumu atspoguļošanu finanšu uzskaitē;
 - 12.2. izveidot Latvijas Radio iekšējo normatīvo un citu tiesību aktu bāzi attiecībā uz maiņas darījumiem, lai īstenotu iekšējo kontroli, kura spētu identificēt krāpšanās risku, atklāt būtiskas kļūdas;
 - 12.3. nodrošināt inventarizācijas komisijas nepārtrauktu darbību, izmantojot tās darbības rezultātus Latvijas Radio darbības uzlabošanai.
13. 2006.gadā ar Latvijas Radio Valdes lēmumiem¹⁴ Reklāmas grāmatvedības nodaļa kā atsevišķa struktūrvienība ir iekļauta struktūrvienībā „Finanšu grāmatvedība”, kas nodrošina visu Latvijas Radio saimniecisko darījumu uzskaiti vienotā sistēmā.
14. 2006.gadā Latvijas Radio ģenerāldirektors ar rīkojumu¹⁵ ir apstiprinājis Latvijas Radio maiņas darījumu nolikumu, kas nosaka maiņas darījumu mērķus, uzdevumus, izvēles kritērijus, kārtību un darījumu realizācijas gaitu un kontroli, kā arī maiņas darījumu komisijas kompetenci, organizatorisko struktūru un darba kārtību, bet nenosaka maiņas darījumu līgumu numuru piešķiršanas kārtību.
15. Saskaņā ar iekšējiem tiesību aktiem¹⁶ Latvijas Radio maiņas darījumu realizācijas kontrolei ir izveidota Maiņas darījumu uzskaites datu bāze MS Excel, kurā ir ietverta pamata informācija par Maiņas darījuma līgumiem, izrakstītajiem un saņemtajiem rēķiniem, kontaktpersonas informāciju, iepirkumiem.
16. Izlases veidā salīdzinot 22 maiņas darījumu līgumos un datu bāzē esošo informāciju, tika konstatēts, ka:
- 16.1. viens no līgumiem nav reģistrēts datu bāzē un nav piešķirts līguma numurs, lai gan līgums ir noslēgts 29.08.2007.;
 - 16.2. trīs līgumiem datu bāzē nav uzrādīti pareizi līgumu slēgšanas datumi. Piemēram, līgums noslēgts 24.09.2007., bet datu bāzē kā līgumu slēgšanas datums norādīts 01.09.2007.;
 - 16.3. viena maiņas darījuma līgumiem ir piešķirti trīs numuri:
 - 16.3.1. iepirkuma komisijas numurs, ko izmanto kā iepirkuma identifikācijas numuru, publicējot iepirkumu;
 - 16.3.2. maiņas darījumu komisijas numurs, ko Reklāmas daļa lieto Maiņas darījumu datu bāzē, reklāmas pasūtījumu ietvaros izrakstītajos rēķinos;
 - 16.3.3. Juridiskā dienesta numurs, ko lieto Finanšu grāmatvedības nodaļa un Juridiskais dienests.
17. 2006.gadā ar Latvijas Radio ģenerāldirektora rīkojumu¹⁷ ir veiktas izmaiņas inventarizācijas komisijas locekļu sastāvā un noteikts, ka inventarizācijas komisijas uzdevums ir regulāri, t.i.,

¹³ LR Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 30. - 32.punkts

¹⁴ Latvijas Radio Valdes 25.05.2006. lēmums Nr.2-7/1-6.1 „Par VBS „Latvijas Radio” struktūras shēmu”, Latvijas Radio Valdes 25.05.2006. lēmums Nr.8-7/1-6.1 „Par izmaiņām darba organizācijā”

¹⁵ Latvijas Radio ģenerāldirektora 31.08.2006. rīkojums Nr.125/1-4.1 „Par maiņas darījumu nolikumu”

¹⁶ Latvijas Radio 31.08.2006. Maiņas darījumu nolikums 13.punkts un Latvijas Radio ģenerāldirektora 31.07.2006. rīkojums Nr.106/1-4.1 „Par Maiņas darījumu uzskaites datu bāzi”

¹⁷ Latvijas Radio ģenerāldirektora 07.02.2006. rīkojums Nr.22/1-4.1 „Par reklāmas raidlaika Inventarizācijas komisiju”

ne mazāk kā vienu reizi ceturksnī vai ne mazāk kā trīs stundas ceturksnī, veikt reklāmas raidlaika pārbaudi, salīdzinot faktiski ēterā izskanējušās reklāmas ar grāmatvedības dokumentiem, kā arī noteikt reklāmas laika apjomu stundā un izvērtēt tā atbilstību Radio un televīzijas likumam.

18. Saskaņā ar Latvijas Radio rīkojumiem *par reklāmas raidlaika inventarizāciju* komisijai vidēji viena mēneša laikā pēc pārbaudes pabeigšanas brīža jāiesniedz ģenerāldirektoram atskaite par VB SIA „Latvijas Radio” programmās izskanējušās reklāmas pārbaudi.
19. Revīzijas laikā konstatēts, ka laika periodā no 14.02.2006. – 31.05.2007. ir veiktas 11 inventarizācijas. Trīs no 11 inventarizācijas komisijas atskaitēm ir sagatavotas viena mēneša laikā pēc pārbaudes pabeigšanas brīža. Astoņas inventarizācijas komisijas atskaites sagatavotas divu mēnešu laikā pēc pārbaudes pabeigšanas.
20. Atbilstoši inventarizācijas komisijas atskaitēm, komisija veica pārbaudes:
 - 20.1. vai par Latvijas Radio programmās faktiski izskanējušo reklāmu ir noslēgti līgumi par reklāmas pakalpojumu sniegšanu;
 - 20.2. vai līgumos par reklāmas pakalpojumu sniegšanu noteiktās līgumsummas un tām piemērotās atlaides atbilst Latvijas Radio apstiprinātajiem reklāmas pakalpojumu sniegšanas izcenojumiem;
 - 20.3. vai reklāma programmās ir izvietota atbilstoši normatīvo aktu¹⁸ prasībām, kā arī vai programmās izvietotās reklāmas saturs un apjoms atbilst normatīvo aktu prasībām.

Secinājumi

21. Latvijas Radio, veicot izmaiņas struktūrā un nosakot, ka struktūrvienība „Finanšu grāmatvedība” veic arī reklāmas darījumu uzskaiti, ir pilnveidojis iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu patiesu ieņēmumu atspoguļošanu finanšu uzskaitē un laicīgu kļūdu atklāšanu un novēršanu.
22. Latvijas Radio, izstrādājot Maiņas darījumu nolikumu, kas nosaka līgumu slēgšanas, izpildes un kontroles kārtību, ir izveidojis iekšējās kontroles sistēmu, tomēr ir konstatētas šādas nepilnības:
 - 22.1. maiņas darījumu uzskaites datu bāzē uzrādīta nepilnīga informācija, tādējādi radot risku, ka iekšējā kontroles sistēma nespēs laicīgi atklāt radušās kļūdas un mazināt krāpšanas iespējamības risku attiecībā uz reklāmas darījumu veikšanu un uzraudzību;
 - 22.2. iekšējos normatīvajos aktos nav noteikta līgumu numuru piešķiršanas kārtība un, piešķirot viena maiņas darījuma līgumiem vairākus identifikācijas numurus, netiek nodrošināti pietiekami iekšējās kontroles pasākumi attiecībā uz līgumu slēgšanu un reģistrāciju, kā rezultātā pastāv risks, ka izveidotā sistēma nav caurskatāma.
23. Latvijas Radio ir nodrošinājis inventarizācijas komisijas nepārtrauktu darbību, tomēr konstatēti gadījumi, kad inventarizācijas komisijas pārbažu atskaites netiek sagatavotas un iesniegtas ģenerāldirektoram iekšējos tiesību aktos¹⁹ noteiktajos termiņos. Revidenti neguva pārlicību, ka inventarizācijas komisijas darbības rezultāti tiek izmantoti Latvijas Radio darbības uzlabošanā.

Ieteikumi

24. Pilnveidot iekšējos normatīvos aktus par maiņas darījumu līgumu slēgšanas, izpildes un kontroles kārtību:

¹⁸ Radio un televīzijas likuma 21.panta otrā daļa

¹⁹ Latvijas Radio ģenerāldirektora rīkojumi *par reklāmas raidlaika inventarizāciju*

- 24.1. paredzot iekšējās kontroles procedūras, kas nodrošinātu maiņas darījumu veikšanas kontroli, patiesas un pilnīgas informācijas iekļaušanu un uzglabāšanu Maiņas darījumu datu bāzē;
 - 24.2. nosakot vienotu, caurskatāmu numura piešķiršanas kārtību maiņas darījumu līgumiem un to izmantošanu uzskaitē.
25. Pilnveidot iekšējos normatīvos aktus, lai nodrošinātu savlaicīgu inventarizācijas komisijas darbības rezultātu izmantošanu Latvijas Radio darbības uzlabošanai.

1.2. Reklāmas pakalpojumu sniegšana, pamatojoties uz noslēgtajiem maiņas darījumu līgumiem

Konstatējumi

- 26. Veicot likumības revīziju par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”, tika konstatēts, ka 25 maiņas līgumiem, kas noslēgti 2004.gadā (attiecībā uz nākošo gadu) un 2005.gadā par kopējo summu Ls 107 977 (bez PVN) nav piemērotas valsts iepirkumu procedūras saskaņā ar likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” prasībām²⁰.
- 27. Lai novērstu likumības revīzijas par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” laikā konstatētās nepilnības, Latvijas Radio tika sniegts ieteikums²¹ - nodrošināt likuma „Par iepirkumu valsts un pašvaldību vajadzībām” noteikto prasību izpildi, lai nodrošinātu Radio finanšu līdzekļu efektīvu izmantošanu, veicot valsts iepirkumu uzņēmumu vajadzībām.
- 28. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām²²:
 - 28.1. pasūtītājam, pērkot precī, saņemot pakalpojumu savām vajadzībām, ir jāpiemēro normatīvos aktos²³ noteiktas procedūras, ievērojot publiskā iepirkuma principus, neatkarīgi no tā, vai pasūtītājs iegādājas pakalpojumus vai preces, norēķinoties ar finanšu līdzekļiem vai pretī sniedzot savus pakalpojumus vai citu kustamo mantu;
 - 28.2. iepirkums nav jāpiemēro gadījumā, ja pasūtītājs slēdz līgumu par programmas materiāla veidošanu, pilnveidošanu, inscenēšanu vai pārveidošanu, ja tas paredzēts apraidei, ko veiks raidorganizācija, kā arī par raidlaiku²⁴.
- 29. Veicot 22 maiņas darījumu līgumu analīzi, tika konstatēts, ka laika periodā no 01.01.2006. līdz 30.09.2007. Latvijas Radio:
 - 29.1. ir noslēdzis sešus maiņas darījumu līgumus par reklāmas pakalpojumu sniegšanu preses izdevumos, informatīvajos un reklāmas materiālos par kopējo summu Ls 30 998. Latvijas Radio noslēgtajiem maiņas darījumu līgumiem ir piemērotas valsts iepirkuma procedūras – cenu aptauja un informatīvais paziņojums mājās lapā;
 - 29.2. ir noslēdzis 16 maiņas darījumu līgumus par raidlaiku apmaiņu raidorganizācijās, tiesību iegūšanu koncertu fiksācijai, reklāmas pakalpojumu sniegšanu preses izdevumos,

²⁰ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-R57/2005 „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”” 37.punkts

²¹ LR Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”” 41.punkts

²² Likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” (spēkā no 01.01.2002. līdz 01.05.2006.), Publisko iepirkumu likums (spēkā no 01.05.2006.)

²³ Likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” (spēkā no 01.01.2002. līdz 01.05.2006.), Publisko iepirkumu likums (spēkā no 01.05.2006.)

²⁴ Publisko iepirkumu likums 3.panta pirmās daļas 2.punkts

informatīvajos un reklāmas materiālos par kopējo summu Ls 116 908. Latvijas Radio noslēgtajiem maiņas darījumu līgumiem nav piemērota valsts iepirkuma procedūra.

Secinājumi

30. Latvijas Radio, slēdzot maiņas darījumu līgumus, ir ievērojis normatīvajos aktos²⁵ paredzētās iepirkuma procedūras, līdz ar to Valsts kontroles konstatētās nepilnības ir novērstas.

1.3. Cenu un atlaižu politika

Konstatējumi

31. Veicot likumības revīziju par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”, tika konstatēts, ka:
- 31.1. Latvijas Radio nav izstrādāta vienota atlaižu piemērošanas politika maiņas darījumiem²⁶, jo no analizētajiem 64 maiņas darījumu līgumiem 26 līgumiem par kopējo vērtību Ls 352 154 ir piemērotas atlaides 45-75% apmērā, kas nav saskaņā ar Latvijas Radio nolikumu par reklāmas raidlaikiem, to cenām un piemērojamām atlaidēm;
- 31.2. reklāmas darījumos par naudu uz pasūtījumiem un rēķiniem nav norādīti līgumu numuri, kā rezultātā nav iespējams gūt pārliecību, ka pasūtījums izdarīts saskaņā ar konkrētu līgumu²⁷;
- 31.3. atsevišķos gadījumos noslēgtajos līgumos atrunātā cenu un atlaižu politika tiek interpretēta dažādi – līgumos atrunātās atlaides netiek uzrādītas visos izrakstītajos rēķinos, kā arī atlaides tiek piemērotas darījumiem, kuru līgumos tās nemaz nav paredzētas²⁸;
- 31.4. noslēdzot maiņas līgumus un piešķirot lielas atlaides, Latvijas Radio rīkojas pretrunā ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanu un novēršanu” 3.panta 2.punktu, kas nosaka, ka manta nododama īpašumā citai personai par iespējami augstāku cenu²⁹;
- 31.5. atsevišķos gadījumos nav pamatojuma piemērotajām atlaidēm, jo nav izpildīts līgumā atrunātais reklāmas pasūtījumu apjoms. Nav nodrošināta kontrole pār līgumu nosacījumu izpildi³⁰.
32. Lai novērstu likumības revīzijā par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatētās nepilnības, Latvijas Radio tika sniegti šādi ieteikumi³¹:
- 32.1. izstrādāt atlaižu piemērošanas politiku attiecībā uz maiņas darījumiem. Ņemot vērā maiņas darījumiem piemēroto atlaižu apjomu, izvērtēt maiņas darījumu ekonomisko lietderību;

²⁵ Likums „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” (spēkā no 01.01.2002. līdz 01.05.2006.), Publisko iepirkumu likums (spēkā no 01.05.2006.)

²⁶ Valsts kontroles 23.05.2006 Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 46., 49.punkts

²⁷ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 50.punkts

²⁸ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 51.punkts

²⁹ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 52.punkts

³⁰ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 53.punkts

³¹ Valsts kontroles 23.05.2006 Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 54. - 58.punkts

- 32.2. lai kvalificēta trešā persona gūtu pārliecību, ka reklāmas pasūtījumi ir izdarīti saskaņā ar noslēgto līgumu nosacījumiem, norādīt līgumu numurus uz reklāmas pasūtījumiem un rēķiniem;
- 32.3. piemērot atlaides reklāmas pakalpojumiem saskaņā ar Latvijas Radio cenu un atlaižu piemērošanas kārtību;
- 32.4. aprēķināt Latvijas Radio reklāmas raidlaika pašizmaksu, lai izvērtētu, cik lielas atlaides reklāmas darījumiem ir piemērojamas, lai pakalpojums netiktu pārdots zem pašizmaksas, tādējādi radot zaudējumus;
- 32.5. veikt kontroli pār reklāmas pasūtījumu līgumos noteikto pasūtījumu apjomu izpildi, lai pārliecinātos par Latvijas Radio piešķirto atlaižu pamatotību.
33. 2007.gadā saskaņā ar iekšējiem aktiem³² Latvijas Radio ir noteiktas šādas atlaides reklāmas izcenojumiem:
- 33.1. atlaides par reklāmas pasūtījumu pēc to apjoma no 4 līdz 33%;
- 33.2. atlaides par sludinājumiem par tekstu atkārtošānu no 10 līdz 15%;
- 33.3. atlaide audio reklāmai, kurā tiek reklamēts Latvijas Radio produkts (raidījums, reportāža, konkurss, kompaktdisks utt.) kopā ar šī projekta sadarbības partneri (sponsoru) 50%;
- 33.4. atlaide latviešu mūzikas reklāmai programmas „Latvijas Radio 2” ēterā ne vairāk kā 75%;
- 33.5. atlaide reklāmai, kas tiek izvietota maiņas darījumu ar preses izdevumiem ietvaros, programmās „Latvijas Radio 1”, „Latvijas Radio 2”, „Latvijas Radio 4 – Doma laukums” līdz 50%, ja maiņas darījuma partneris nosaka līdzvērtīgu atlaidi, kas, ņemot vērā pastāvošo reklāmas tirgus situāciju, ir saimnieciski izdevīga Latvijas Radio;
- 33.6. Reklāmas daļas vadītājam ir tiesības atsevišķos gadījumos piešķirt klientam papildus atlaidi līdz 10% no pasūtījuma kopapjoma pie reklāmas apjoma atlaides vienam reklāmdevējam gada laikā;
- 33.7. ja līgumā ar klientu ir jāpiemēro atlaides, kas nav paredzētas reklāmas cenu lapā vai paredzētas Reklāmas daļas nolikumā, Reklāmas daļas vadītājs ir tiesīgs rakstīt argumentētu līguma pieteikumu ģenerāldirektoram par atlaides saskaņošanu, pamatojot paredzamās atlaides apmēru;
- 33.8. ar 01.01.2008. raidījumu līdzfinansējumam var tikt piemērota Skonto atlaide līdz 5% un Rabata atlaide līdz 10%.
34. Latvijas Radio ar ģenerāldirektora rīkojumu³³ ir apstiprinājis VBS „Latvijas Radio” reklāmas pakalpojumu pašizmaksu, kas aprēķināta pamatojoties uz Latvijas Radio kopējiem izdevumiem un darba laiku.
35. Revīzijas laikā, analizējot 2007.gadā noslēgtos 22 maiņas darījumu līgumus, tika konstatēts, ka septiņiem līgumiem par kopējo summu Ls 90 417 ir piemērotas atlaides robežās no 45 līdz 50%, kas ir saskaņā ar Latvijas Radio reklāmas izcenojumiem³⁴. Piemērojot atlaides, līgumu kopsumma tika samazināta par Ls 45 028.
36. Analizējot 20 reklāmas līgumus, kas noslēgti 2006. un 2007.gadā un kuros norēķinu veids ir nauda, tika konstatēts, ka:

³² Latvijas Radio Valdes 26.02.2007. lēmums N.6-4/1-6.1 „Par reklāmas izcenojumiem”; 26.04.2007. Reklāmas daļas nolikums 13.10. un 13.11.punkts; Latvijas Radio Valdes 18.12.2007. lēmums N.6-17/1-6.1 „Par raidījumu līdzfinansējumu”

³³ Latvijas Radio ģenerāldirektora 15.05.2006. rīkojums Nr.63/1-4.1 „Par reklāmas pakalpojumu pašizmaksu”

³⁴ Latvijas Radio Valdes 26.02.2007. lēmums Nr.6-4/1-6.1 „Par reklāmas izcenojumiem” 3.1.punkts

- 36.1. reklāmas pakalpojumu pasūtījumos un izrakstītajos rēķinos nav norādīti līgumu numuri, pamatojoties uz kuru tiek veikts darījums;
- 36.2. četros līgumos par kopējo summu Ls 9 786,57 nav noteiktas atlaides, tomēr izrakstītajos rēķinos ir piemērotas atlaides, saskaņā ar atlaižu politiku³⁵;
- 36.3. 2006.gadā noslēgts līgums par reklāmas pakalpojumiem par kopējo summu Ls 5 000 bez PVN. Saskaņā ar Latvijas Radio reklāmas izcenojumiem³⁶ Latvijas Radio piešķir 18% atlaidi visiem reklāmas raidlaika pasūtījumiem, kas pārsniedz Ls 5 000 bez PVN. 2006.gadā minētā līguma ietvaros reklāma pasūtīta par Ls 4 867, neizpildot līgumā noteikto pasūtījuma apjomu, bet atlaide ir piemērota;
- 36.4. vienā līgumā ir noteikta garantētā summa Ls 1 783 apjomā un noteikta atlaide 31% apmērā. Latvijas Radio apstiprinātajā reklāmas izcenojumā minēto atlaidi piemēro, ja pasūtītāju reklāmas kopapjoms ir no Ls 15 000 līdz Ls 20 000. Atbilstoši Reklāmas daļas nolikumam³⁷ vadītājs ir saskaņojis ar ģenerāldirektoru paredzamās atlaides apmēru.

Secinājumi

- 37. Latvijas Radio ir izstrādājis atlaižu piemērošanas politiku maiņas darījumiem un apstiprinājis reklāmas pakalpojumu pašizmaksu, tā ieviešot Valsts kontroles ieteikumus par atlaižu piemērošanas politikas izstrādāšanu maiņas darījumiem un reklāmas pašizmaksas noteikšanu.
- 38. Latvijas Radio atlaižu politikas piemērošanā pastāv iekšējās kontroles trūkumi attiecībā uz reklāmas darījumiem, kuros norēķinu veids ir nauda: jo
 - 38.1. nenorādot līgumu numurus, pamatojoties uz kuriem tiek izdarīti reklāmas pasūtījumi un izrakstīti rēķini, kā arī neizpildot līgumā noteikto reklāmas pasūtījuma apjomu, nav nodrošināta kontrole pār līgumu nosacījumu izpildi;
 - 38.2. izrakstītajos rēķinos tiek piešķirtas atlaides, kas nav paredzētas noslēgtajos līgumos, kā arī iekšējos normatīvajos aktos³⁸ noteiktā lielā atlaižu amplitūda no 4% līdz 75 % rada risku, ka atlaižu piemērošana nav caurskatāma un atlaide var tikt piemērota neatbilstoši iekšējos normatīvos aktos noteiktajam.

Ieteikums

- 39. Pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu caurskatāmu un iekšējiem normatīvajiem aktiem³⁹ atbilstošu atlaižu piemērošanu, noslēgtajos reklāmas līgumos noteiktā pasūtījuma apjoma izpildi un līgumu numuru norādīšanu uz reklāmas pasūtījumiem un rēķiniem.

³⁵ Latvijas Radio Valdes 26.02.2007. lēmums Nr.6-4/1-6.1 „Par reklāmas izcenojumiem”

³⁶ Latvijas Radio Valdes 26.02.2007. lēmums Nr.6-4/1-6.1 „Par reklāmas izcenojumiem” 3.1.punkts

³⁷ Latvijas Radio 26.04.2007. Reklāmas daļas nolikums 13.11.punkts

³⁸ Latvijas Radio Valdes 26.02.2007. lēmums N.6-4/1-6.1 „Par reklāmas izcenojumiem”; 26.04.2007. Reklāmas daļas nolikums 13.10. un 13.11.punkts; Latvijas Radio Valdes 18.12.2007. lēmums N.6-17/1-6.1 „Par raidījumu līdzfinansējumu”

³⁹ Latvijas Radio Valdes 26.02.2007. lēmums N.6-4/1-6.1 „Par reklāmas izcenojumiem”; Latvijas Radio 26.04.2007. Reklāmas daļas nolikums 13.10. un 13.11.punkts

1.4. Reklāmas raidlaiks

Konstatējumi

40. Veicot likumības revīziju par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”, tika konstatēts⁴⁰, ka:
 - 40.1. veicot reklāmas raidlaika inventarizāciju, tika konstatēts, ka Latvijas Radio tiek plānota un arī pārraidīta reklāma, kas ir ārpus likumā⁴¹ noteiktā (10% stundā) reklāmas apjoma stundā;
 - 40.2. Latvijas Radio nav vienotas uzskaites reklāmas ieņēmumiem finanšu grāmatvedībā ar Reklāmas daļas pārraidīto un uzskaitīto reklāmu;
 - 40.3. netiek veikta kontrole pār reklāmas pārraidīšanu paredzētajā laikā un to apjomu atbilstību iepriekš izdarītajam pasūtījumam, uz kuru pamatojoties vēlāk tiek izrakstīts rēķins. Līdz ar to revidenti neguva pārliecību par precīzu ieņēmumu uzskaiti;
 - 40.4. maiņas darījumu līgumi slēgti par konkrētu pasūtījumu summu līdz 2005.gada beigām. Pamatojoties uz maiņas darījumu līgumu ietvaros veikto lielo reklāmas pasūtījumu apjomu reklāmu raidlaiki gada beigās tika pārpildīti, kā rezultātā plānotais reklāmu izvietojums raidlaikos tika mainīts. Tā kā uzskaitē par plānoto reklāmas raidlaiku izmaiņām netika veikta, revidenti neguva pārliecību, ka reklāmu raidlaiku pārvietošana un koriģēšana ir notikusi saskaņā ar noslēgto līgumu nosacījumiem;
 - 40.5. pārbaudot grāmatvedības dokumentus, secināts, ka publiskie paziņojumi Latvijas Radio ēterā, kas, balstoties uz likumu⁴², būtu klasificējami kā reklāma, nav apmaksāti;
 - 40.6. Latvijas Radio netiek veikta precīza ieņēmumu norobežošana pa pārskata periodiem. 2005.gada decembrī izskanot vairākām reklāmām, par kurām nav izrakstīti rēķini, rēķini tiek izrakstīti tikai nākamā gada janvārī, līdz ar to netika gūta pārliecība par patieso ieņēmumu apjomu.
41. Lai novērstu likumības revīzijā par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatētās nepilnības, Latvijas Radio tika sniegti šādi ieteikumi⁴³:
 - 41.1. plānot Latvijas Radio reklāmas raidlaiku atbilstoši likumā noteiktajam reklāmas apjomam stundā;
 - 41.2. veikt Latvijas Radio plānoto reklāmas raidlaiku izmaiņu uzskaiti, lai varētu izsekot reklāmas pasūtījumu izpildei;
 - 41.3. kontrolēt pārraidīto reklāmu apjomu atbilstību pasūtījumā paredzētajam, lai izvairītos no nepamatotām izmaksām, par kurām nav izrakstīti rēķini;
 - 41.4. izrakstīt rēķinus atbilstoši faktiski pārraidītajai reklāmai;
 - 41.5. nepieļaut neapmaksātas reklāmas pārraidīšanu Latvijas Radio;
 - 41.6. veikt ieņēmumu norobežošanu pa pārskata periodiem, lai gada pārskats tiktu sagatavots atbilstoši likuma „Par grāmatvedību” prasībām;

⁴⁰ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-R57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 64. un 65.punkts

⁴¹ Radio un televīzijas likuma 21.panta otrā daļa

⁴² Radio un televīzijas likuma 2.panta 11.punkts

⁴³ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-R57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 73. - 79.punkts

- 41.7. nodrošināt Latvijas Radio grāmatvedības kontroles sistēmas izstrādi, kas īstenotu reklāmas raidlaika kontroli, saskaņā ar „Noteikumiem par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju”⁴⁴, lai nodrošinātu uzņēmuma saimniecisko darījumu reģistrēšanu grāmatvedības sistēmā atbilstoši normatīvo aktu prasībām un iekšējās kārtības noteikumiem, kā arī lai nodrošinātu grāmatvedības sniegtās informācijas savlaicīgumu un pareizību.
42. Latvijas Radio, pamatojoties ar ģenerāldirektora rīkojumu⁴⁵, 30.09.2006. ir izstrādājis jauno reklāmas uzskaites programmu, lai nodrošinātu precīzu reklāmas apjoma uzskaiti un pastiprinātu kontroles funkcijas.
43. Revīzijas laikā konstatēts, ka Latvijas Radio ir izveidotas šādas iekšējās kontroles procedūras:
- 43.1. Reklāmas daļas vadītājs ievada reklāmas ražošanas programmā reklāmai ielānoto laiku;
- 43.2. saskaņojot ar reklāmas devēju, reklāmas plānotāji ievada pasūtīto reklāmas apjomu reklāmas ražošanas programmā. Ja ievadītais reklāmas apjoms pārsniedz limitēto laika bloku, tad programma sasummētās ievadītās sekundes parāda ar mīnuss zīmi;
- 43.3. Reklāmas daļas vadītājs un redaktore katru dienu kontrolē reklāmas ražošanas programmā ievadīto sekunžu skaitu, kas nodrošina reklāmas pārraidīšanu ēterā atbilstoši iekšējam normatīvajam aktam⁴⁶.
44. Veicot pārbaudi, kā Latvijas Radio tiek veikta precīza ieņēmumu norobežošana pa pārskata periodiem, tika konstatēts, ka:
- 44.1. rēķini par reklāmas pārraidīšanu ēterā tiek izrakstīti attiecīgajā mēnesī, kad reklāma izskan Latvijas Radio programmās;
- 44.2. mēneša beigās Reklāmas grāmatvedības nodaļa pārbauda, vai visi kārtējā mēnesī izpildītie reklāmas pasūtījumi ir uzskaitīti Latvijas Radio vienotā grāmatvedības sistēmā, ievērojot izdevumu norobežošanu pa pārskata periodiem.
45. Latvijas Radio inventarizācijas komisijas sagatavotajās atskaitēs par laika periodu no 14.02.2006. – 31.05.2007. konstatēts, ka :
- 45.1. atsevišķos gadījumos reklāma nav izvietota programmu ēterā atbilstoši normatīvā akta prasībām⁴⁷, reklāma nav viegli identificējama, atdalīta no citām programmas daļām, skan bez reklāmu atdalošajiem akustiskiem līdzekļiem;
- 45.2. gandrīz visās Latvijas radio programmās pašreklāma nav atdalīta ar atdalošajiem akustiskiem līdzekļiem, taču saskaņā ar normatīvo aktu⁴⁸ arī pašreklāma ir jāatdala no pārējās programmas ar atdalošajiem akustiskiem līdzekļiem;
- 45.3. vienā gadījumā programmā „Latvijas Radio 2” izskanējušo reklāmu apjoms stundā par 13 sekundēm pārsniedz likumā⁴⁹ noteikto reklāmai atvēlēto laiku katrā raidlaika stundā;
- 45.4. programmā „Latvijas Radio 3 – Klasika” ēterā izskanēja Latvijas Televīzijas raidījuma „100 gramu kultūras” slēptā reklāma⁵⁰, par kuru nav noslēgts līgums par reklāmas pakalpojumu sniegšanu, tā nav ievietota reklāmas blokos un atdalīta ar atdalošajiem akustiskiem līdzekļiem;

⁴⁴ 21.10.2003. MK noteikumi Nr. 585 ”Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” 5. daļa

⁴⁵ Latvijas Radio ģenerāldirektora 16.05.2006. rīkojums Nr. 68/1-4.1 „Par reklāmas raidlaika apjomu”

⁴⁶ Latvijas Radio 05.09.2007. Noteikumi par reklāmas izvietošānu radio ēterā

⁴⁷ Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmā daļa

⁴⁸ Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmā daļa

⁴⁹ Radio un televīzijas likuma 21.panta otrā daļa

⁵⁰ Radio un televīzijas likuma 22.panta trešā daļa

45.5. inventarizācijas komisijas ieteikumi nav ieviesti, komisija visās atskaitēs sniedz ieteikumu par reklāmas izvietojumu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Secinājums

46. Latvijas Radio ir pilnveidojusi iekšējās kontroles procedūras, lai nodrošinātu kontroli pār reklāmas pārraidīšanu ēterā saskaņā ar normatīvā akta prasībām⁵¹, bet Latvijas Radio inventarizācijas komisijas atskaitēs konstatētie pārkāpumi norāda uz iekšējās kontroles sistēmas nepilnībām reklāmas atskaņošanā ēterā atbilstoši normatīvā akta⁵² un noslēgto līgumu prasībām.

Ieteikums

47. Pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu reklāmas atskaņošanu ēterā saskaņā ar normatīvā akta⁵³ un noslēgto līgumu prasībām.

2. Darba samaksas sistēma

48. Latvijas Radio valde ir tiesīga noteikt darba samaksas apmēru darbiniekiem un ģenerāldirektoram⁵⁴. Savukārt ģenerāldirektors nosaka materiālās stimulēšanas piemērošanas kārtību⁵⁵.

49. 2006.-2007.gadā Latvijas Radio darba samaksu noteica:

49.1. 25.10.2006. VB SIA „Latvijas Radio” rīkojums Nr.155/1-4.1 „Par veidlapu apstiprināšanu”;

49.2. 15.01.2007. VB SIA „Latvijas Radio” darba samaksas nolikums;

49.3. 26.04.2007. Reklāmas daļas nolikums.

50. Darbinieku mēneša darba samaksas apmēru veido nemainīgā un mainīgā daļa:

50.1. nemainīgā daļa sastāv no darba algas atbilstoši amatu kategorijām;

50.2. mainīgā daļa sastāv no piemaksām un prēmijām saskaņā ar normatīvajiem aktiem, koplīgumu vai darba līgumu un jebkura cita veida atlīdzības saistībā ar darbu⁵⁶.

51. Analizējot Latvijas Radio 2005.gada un 2007.gada izdevumus darba samaksai konstatēts, ka 2007.gadā:

51.1. amatalgas īpatsvars ir palielinājies par 13% un veido 53% no kopējiem atalgojuma izdevumiem;

51.2. prēmiju un piemaksu izdevumi ir samazinājušies par 5%;

51.3. uzņēmuma līgumu izdevumu īpatsvars ir palielinājies par 6%;

51.4. autoratlīdzības izdevumu īpatsvars darba samaksā ir samazinājies par 9% (skatīt 1. un 2.attēlu).

⁵¹ Radio un televīzijas likuma 22. pants

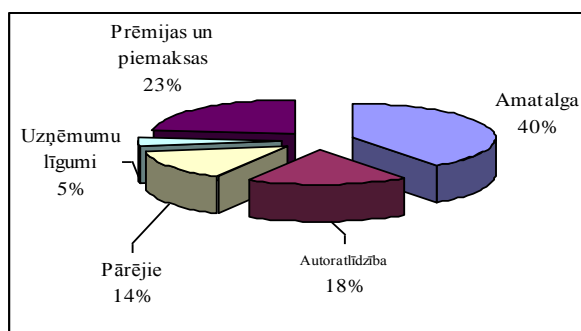
⁵² Radio un televīzijas likuma 22. pants

⁵³ Radio un televīzijas likuma 22. pants

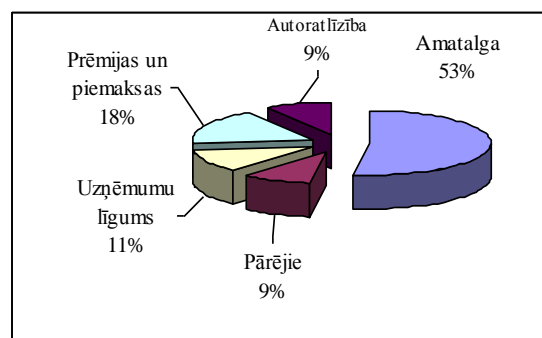
⁵⁴ Latvijas Radio statūti 7.6.punkts

⁵⁵ Latvijas Radio statūti 7.10.punkts

⁵⁶ Latvijas Radio 15.01.2007 Darba samaksas nolikums 3.4.punkts

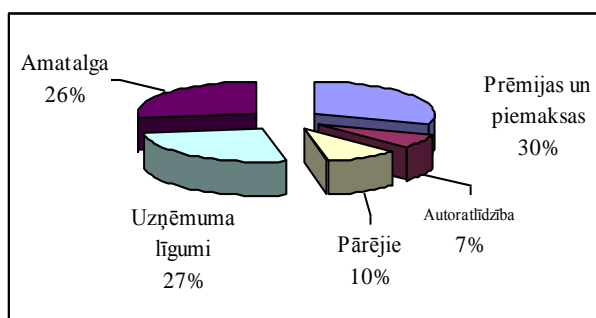

1.attēls „Darba samaksas sadalījums Latvijas Radio darbiniekiem 2005. gadā, %”

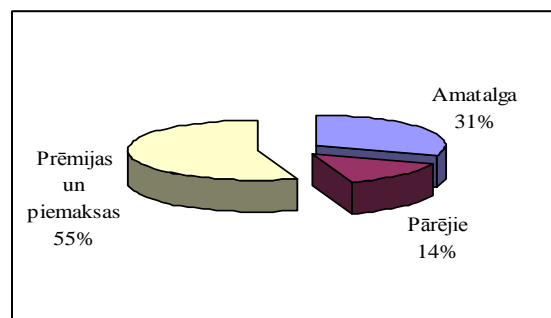

2.attēls „Darba samaksas sadalījums Latvijas Radio darbiniekiem 2007. gadā, %”

52. 2005.gadā izlasē ietvertajiem darbiniekiem amatalga veidoja no 24% līdz 82% no kopējās darba samaksas, vidēji 47%. Savukārt, 2007.gadā amatalga veidoja 26% - 73% no kopējās darba samaksas, vidēji 51% (skatīt 1.pielikumā).
53. Zemākais mēneša amatalgas īpatsvars pret kopējo darba samaksu 2005.gadā ir konstatēts reklāmas konsultantiem un ģenerāldirektoram, katram vidēji veidojot 25% no kopējās darba samaksas. Savukārt 2007.gadā zemākais mēneša amatalgas īpatsvars reklāmas konsultantam veidoja 26% no kopējās darba samaksas. Detalizētu mēneša darba algu, piemaksu, uzņēmuma līgumu sadalījumu izlasē ietvertajiem darbiniekiem skatīt 1.pielikumā.
54. Analizējot Latvijas Radio Reklāmas daļas darbinieku 2005.gada un 2007.gada izdevumus darba samaksai konstatēts, ka 2007.gadā:
- 54.1. amatalgas īpatsvars ir palielinājies par 5%;
- 54.2. prēmiju un piemaksu izdevumi ir palielinājušies par 15% un veido lielāko izdevumu daļu no darba samaksas (skatīt 3. un 4.attēlu).

3.attēls „Reklāmas daļas darbinieku darba samaksas sadalījums 2005.gadā, %”

4.attēls „Reklāmas daļas darbinieku darba samaksas sadalījums 2007.gadā, %”

2.1. Piemaksu un materiālās stimulēšanas sistēma Latvijas Radio

Konstatējumi

55. Veicot likumības revīziju par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām”, tika konstatēts, ka:
- 55.1. Latvijas Radio pastāv sarežģīta materiālās stimulēšanas piemaksu uzskaites sistēma, kas sastāv no materiālās stimulēšanas, dažādām piemaksām, kuru pamatojumam ir apgrūtināti izsekot;

- 55.2. saskaņā ar Latvijas Radio valdes lēmumu par naudas līdzekļu sadalījumu⁵⁷ 2005.gadā darbiniekiem piemaksās ir paredzēti Ls 206 825, kas ir 5,1 % no kopējiem ieņēmumiem. Veicot atalgojuma revīziju revidenti aprēķināja, ka 2005.gadā piemaksās ir izmaksāti apmēram Ls 443 740, kas ir 10 % no kopējiem ieņēmumiem;
- 55.3. 50,44% no materiālās stimulēšanas piemaksām, kas izmaksātas no saimnieciskās darbības ieņēmumiem, izmaksāti vairākiem vadošajiem darbiniekiem, kuru piemaksu apjomu nosaka un apstiprina ģenerāldirektors, pamatojoties uz struktūrvienības vadītāja un arodbiedrības pārstāvja ierosinājumu;
- 55.4. Latvijas Radio valde ir noteikusi, ka ģenerāldirektoram var tikt piešķirtas piemaksas, bet nav lēmusi par konkrētu piemaksu apjomu. Finanšu direktore pretēji savām amata pilnvarām ir noteikusi piemaksas apmēru ģenerāldirektoram. Izmaksājot ģenerāldirektoram materiālās stimulēšanas prēmiju regulāri katru mēnesi, tiek pārkāpti MK noteikumi⁵⁸, kuri nosaka, ka prēmiju drīkst izmaksāt reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas un ka prēmijas apmērs nedrīkst pārsniegt triju mēnešalgu apmēru.
56. Lai novērstu likumības revīzijā par „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” konstatētās nepilnības, Latvijas Radio tika sniegti sekojoši ieteikumi⁵⁹:
- 56.1. izstrādāt skaidru un saprotamu atalgojuma sistēmu, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli un tā saimnieciskajiem darījumiem noteiktā laika posmā, kā tas noteikts likumā „Par grāmatvedību”;
- 56.2. apstiprinot sarakstus par piemaksu piešķiršanu, skaidri norādīt piemaksas apjomu un par kādiem pienākumiem piemaksa ir piešķirama darbiniekam, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona spētu iegūt pierādījumus par katras summas pamatotību;
- 56.3. Latvijas Radio valdei noteikt piemaksu un prēmiju apjomu ģenerāldirektoram saskaņā ar Statūtiem un pastāvošo likumdošanu.
57. Revīzijas laikā, veicot Latvijas Radio ģenerāldirektoram 2006. un 2007.gadā izmaksāto materiālās stimulēšanas prēmiju atbilstību normatīvo aktu⁶⁰ prasībām, konstatēts, ka:
- 57.1. saskaņā ar Nacionālā radio un televīzijas padomes (turpmāk tekstā – NRTP) vēstulī⁶¹ ģenerāldirektoram tika noteikta materiālā stimulēšana 1,5% apmērā no 2006.gadā Latvijas Radio saimnieciskās darbības rezultātā gūtajiem līdzekļiem. Laika periodā no 01.01.2006. līdz 31.12.2006. no kopējiem ieņēmumiem Ls 1 367 909⁶² ģenerāldirektora v.i. ir izmaksātas materiālās stimulēšanas piemaksas Ls 21 060 apjomā, kas ir Ls 541,37 vairāk kā noteikts NRTP vēstulē;

⁵⁷ VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada naudas līdzekļu sadalījums, apstiprināts 16.11.2004., ar 28.12.2004. grozījumiem

⁵⁸ MK 27.12.2002. noteikumi Nr.590 „Noteikumi par valsts uzņēmuma direktora, valsts (pašvaldību) statūtsabiedrības valdes priekšsēdētāja un valdes priekšsēdētāja vietnieka darba samaksu un valsts (pašvaldību) statūtsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši valsts uzņēmumu un valsts (pašvaldību) statūtsabiedrību iedalījumam” 10. punkts (spēkā līdz 19.05.2006.)

⁵⁹ Valsts kontroles 23.05.2006. Revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-R57/2005 likumības revīzijā „VB SIA „Latvijas Radio” 2005.gada saimnieciskās darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām” 104. - 106.punkts

⁶⁰ MK 27.12.2002. noteikumi Nr.590 „Noteikumi par valsts uzņēmuma direktora, valsts (pašvaldību) statūtsabiedrības valdes priekšsēdētāja un valdes priekšsēdētāja vietnieka darba samaksu un valsts (pašvaldību) statūtsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši valsts uzņēmumu un valsts (pašvaldību) statūtsabiedrību iedalījumam” 10. punkts (spēkā līdz 19.05.2006.), Latvijas Radio 15.01.2007. Darba samaksas nolikums 3.3.punkts

⁶¹ NRTP 30.01.2006. vēstule Nr. 01-10/09-1-59 „ Par Latvijas Radio ģenerāldirektora v.i. materiālo stimulēšanu”

⁶² Latvijas Radio 2006.gada pārskats

- 57.2. 2007.gada septembrī Latvijas Radio ģenerāldirektoram izmaksāta prēmija 3 mēnešu amatalgu apmērā vai Ls 4 500, pamatojoties uz NRTP sēdes protokolu⁶³.
58. Saskaņā ar Latvijas Radio iekšējo normatīvo aktu prasībām:
- 58.1. Reklāmas daļas darbinieka darba samaksas mainīgo daļu veido piemaksas un prēmijas. Piemaksas Reklāmas daļas darbiniekiem (izņemot reklāmas konsultantus) tiek aprēķinātas atkarībā no Reklāmas daļas ieņēmumu mēneša plāna izpildes, kas izteiktas procentos. Piemaksas apmērs (procentos no noteiktās amatalgas) tiek noteikts ģenerāldirektora apstiprinātā grafikā katram konkrētajam gadam⁶⁴;
- 58.2. piemaksas reklāmas konsultantiem tiek aprēķinātas atkarībā no Reklāmas daļas ieņēmumu mēneša plāna un katra reklāmas konsultanta individuālā mēneša plāna izpildes. Piemaksas apmērs tiek noteikts ģenerāldirektora apstiprinātā grafikā katram konkrētajam gadam⁶⁵;
- 58.3. Reklāmas daļas darbinieku algām, kā arī jebkuriem citiem maksājumiem (piemaksas, prēmijas un cita veida atlīdzība saistībā ar darbu) un reklāmas konsultantu darba atlīdzībai kopumā var izmantot ne vairāk kā 2/3 no daļas rīcībā novirzāmajiem līdzekļiem (27% no Reklāmas daļas darbības rezultātā gūtajiem ienākumiem)⁶⁶;
- 58.4. apstiprinātajās veidlapās⁶⁷ - „*Akts par papildus darbu*”, „*Prēmijas*” struktūrvienību vadītājiem ir jānorāda konkrētās piemaksas par papildus darbu un prēmijas apjoms, kā arī pamatojums papildus atlīdzības izmaksai.
59. Revīzijas laikā, analizējot Latvijas Radio iekšējos normatīvos aktus, kas nosaka piemaksas piešķiršanas un apmēru kritērijus Reklāmas daļas darbiniekiem, tika konstatēts, ka:
- 59.1. Reklāmas daļas darbiniekiem piemaksa par Reklāmas daļas plāna izpildi tiek piešķirta gadījumos, ja plāns izpildīts robežās no 50 – 135%. Piemaksas apmērs tiek noteikts 20 – 100% procentu apmērā no darbinieka darba algas;
- 59.2. Reklāmas daļas reklāmas konsultantam piemaksa par reklāmas daļas un individuālā plāna izpildi tiek piešķirta gadījumos, ja individuālais plāns izpildīts robežās no 50 – 150%. Piemaksas apmērs tiek noteikts no Ls 75 – Ls 950 apmērā pie darbinieka darba algas.
60. Veicot atalgojuma izmaksu pārbaudi par laika periodu no 01.09.2007. līdz 30.09.2007., tika konstatēts, ka:
- 60.1. pamatojoties uz ģenerāldirektora rīkojumu⁶⁸ un piemaksu aktiem⁶⁹ par Reklāmas daļas plāna izpildi un individuālā plāna izpildi, visiem reklāmas konsultantiem tika izmaksātas piemaksas Ls 950 apmērā, kas pārsniedz konsultantu noteikto darba algu par 336 %;
- 60.2. plāna izpilde var būt 150% apjomā arī gadījumos, ja darba pienākumi tiek veikti nepilnu mēnesi, piemēram, reklāmas konsultante, nostrādājot jūlija mēnesī 13 no 22 darba dienām, ir saņēmusi piemaksu maksimālā apmērā Ls 950;
- 60.3. Reklāmas daļas darbiniekiem izmaksātā darba samaksa, nepārsniedz 2/3 no daļas rīcībā novirzītajiem līdzekļiem (27% no Reklāmas daļas darbības rezultātā gūtajiem ienākumiem).

⁶³ izraksts no NRTP 16.08.2007. sēdes protokola Nr.30

⁶⁴ Latvijas Radio 15.01.2007. Darba samaksas nolikums 4.2., 4.3.punkts; Latvijas Radio ģenerāldirektors 13.12.2006. apstiprinātie „Piemaksu procentus pie algas reklāmas daļas darbiniekiem 2007.gadam”

⁶⁵ Latvijas Radio 15.01.2007. Darba samaksas nolikums 4.4.punkts, Latvijas Radio ģenerāldirektors 13.12.2006. apstiprinātais „Reklāmas konsultantu algas mainīgās daļas aprēķins 2007.gadam pēc mēneša plāna izpildes (Ls)”

⁶⁶ Latvijas Radio 26.04.2007. Reklāmas daļas nolikums 8.punkts

⁶⁷ Latvijas Radio ģenerāldirektora 25.10.2006. rīkojums Nr.155/1-4.1 „Par veidlapu apstiprināšanu”

⁶⁸ Latvijas Radio ģenerāldirektora 09.10.2007. rīkojums Nr.290/1-4.2

⁶⁹ Akts par reklāmas plāna izpildi algas mainīgai daļai 2007.gada septembrī, reģ. Nr.897/2p-2vp-07, Nr.898/2p-2/v-07

Secinājumi

61. 2006. un 2007.gadā Latvijas Radio ģenerāldirektoram izmaksātas prēmijas atbilstoši normatīvo aktu prasībām⁷⁰, izņemot vienu gadījumu - 2006.gadā ģenerāldirektora v.i. izmaksātas prēmijas apmērs ir par Ls 541,37 lielāks nekā noteikusi NRTP⁷¹.
62. Latvijas Radio ir izstrādājis iekšējos normatīvos aktus, kas pilnveido darba samaksas sistēmu, tomēr darba samaksas sistēma nav caurskatāma, un Latvijas Radio darbiniekiem noteiktā mēneša darba alga neatspoguļo patieso mēneša darba samaksas apmēru, jo:
 - 62.1. Latvijas Radio darbinieku vidējā mēnešalga veido no 26% līdz 72% no kopējā atalgojuma mēnesī, pārējo atalgojuma daļu veido piemaksas, prēmijas un atlīdzības par uzņēmuma līgumos ietvertu uzdevumu izpildi;
 - 62.2. Reklāmas daļas darbinieku noteikto piemaksu apmēri un piešķiršanas kritēriji nav saistīti ar papildus darba pienākumu veikšanu vai papildus darba intensitāti.

Ieteikumi

63. Izvērtēt Reklāmas daļas apstiprināto ieņēmumu mēneša plānu un katra reklāmas konsultanta individuālo mēneša plānu, un noteikto piemaksu par plāna izpildi ekonomisko pamatotību un pilnveidot piemaksu noteikšanas sistēmu:
 - 63.1. lai nodrošinātu, ka mēneša plāna izpilde 100% apmērā ietilptu darbinieka tiešos darba pienākumos, par ko tiek izmaksāta atlīdzība darba līgumā noteiktajā apjomā;
 - 63.2. izstrādāt pamatodus piemaksu noteikšanas kritērijus.

2.2. Uzņēmuma un autora līgumi

Konstatējumi

64. Revīzijas laikā, analizējot Latvijas Radio darba samaksas regulējošo normatīvo aktu⁷², tika konstatēts, ka normatīvais akts nenosaka uzņēmuma līgumu un autora līgumu ar Latvijas Radio darbiniekiem slēgšanas principus, kā arī atlīdzības noteikšanas kritērijus.
65. Ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otram par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu⁷³.
66. Revīzijas laikā, izlases veidā veicot atalgojuma pārbaudi 31 darbiniekam, tika konstatēts, ka:
 - 66.1. Latvijas Radio ģenerāldirektors 2007.gadā ir noslēdzis 23 uzņēmuma līgumus ar 13 darbiniekiem, no kuriem 12 ir Latvijas Radio darbinieki. Ar trīs Latvijas Radio darbiniekiem papildus darba līgumam ir noslēgti divi uzņēmuma līgumi uz gadu, un ar vienu darbinieku papildus darba līgumam ir noslēgti divi uzņēmuma līgumi - viens uz gadu, otrs uz pieciem mēnešiem un trešais - autora līgums;
 - 66.2. atlīdzība par uzņēmuma līgumu izpildi tiek maksāta katru mēnesi;
 - 66.3. 17 uzņēmuma līgumos darbinieks apņemas strādāt darba devēja labā, nevis pildīt konkrētu uzdevumu;

⁷⁰ MK 27.12.2002. noteikumi Nr.590 „Noteikumi par valsts uzņēmuma direktora, valsts (pašvaldību) statūtsabiedrības valdes priekšsēdētāja un valdes priekšsēdētāja vietnieka darba samaksu un valsts (pašvaldību) statūtsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši valsts uzņēmumu un valsts (pašvaldību) statūtsabiedrību iedalījumam” 10. punkts (spēkā līdz 19.05.2006.), Latvijas Radio 15.01.2007. Darba samaksas nolikums 3.3.punkts

⁷¹ NRTP 30.01.2006. vēstule Nr. 01-10/09-1-59 „Par Latvijas Radio ģenerāldirektora v.i. materiālo stimulēšanu”

⁷² Latvijas Radio 15.01.2007. Darba samaksas nolikums

⁷³ LR Civillikums 2212.pants pirmā daļa

- 66.4. atsevišķos gadījumos uzņēmuma līgumos noteiktie pienākumi ir iekļauti vai pilnībā sakrīt ar darbinieka amata aprakstā vai darba līgumā minētajiem pienākumiem, piemēram, divos gadījumos Raidījumu un ierakstu daļas skaņu operatora darba līgumā un uzņēmuma līgumā ir norādīti vieni un tie paši veicamie darbi un pienākumi konkrēti:

<p>darba līgumā - veikt nepieciešamos sagatavošanas darbus un tehniski realizēt kvalitatīvu un nepārtrauktu Latvijas Radio raidījumu skanējumu ēterā atbilstoši Latvijas Radio programmu raidījumu programmai; pareizi ekspluatēt studijas tehnisko aprīkojumu un ierīces; pastāvīgi uzraudzīt studijas iekārtu tehnisko stāvokli, par pamanītiem bojājumiem nekavējoši informēt Raidījumu daļas maiņas priekšnieku; sākot darbu, pārliecināties par programmas nodrošināšanai nepieciešamo skaņu failu atrašanos raidīšanas datorprogrammā (play list); neatstāt darba vietu pirms nākamā maiņas darbinieka ierašanās; darbu studijā veikt saskaņā ar studijas noslodzes plānu jeb grafiku.</p>	<p>uzņēmuma līgumā - veikt nepieciešamos sagatavošanas darbus un tehniski realizēt kvalitatīvu un nepārtrauktu Latvijas Radio raidījumu skanējumu ēterā atbilstoši kanālu sastādītajai programmai; pareizi ekspluatēt studijas tehnisko aprīkojumu un ierīces; pastāvīgi uzraudzīt studijas iekārtu tehnisko stāvokli, par pamanītiem bojājumiem nekavējoši informēt Raidījumu daļas maiņas priekšnieku; sākot darbu, pārliecināties par programmas nodrošināšanai nepieciešamo skaņu failu atrašanos raidīšanas datorprogrammā (play list); neatstāt darba vietu pirms nākamā maiņas darbinieka ierašanās; darbu studijā veikt saskaņā ar studijas noslodzes plānu jeb grafiku.</p>
---	---

- 66.5. saskaņā ar uzņēmuma līgumā noteikto Pasūtītājs apņemas maksāt atlīdzību par Izpildītāja kvalitatīvu, precīzu, savlaicīgi veikto uzdevumu, saskaņā ar parakstīto pieņemšanas – nodošanas aktu un tajā norādīto izpildes apjomu un kvalitāti. No 23 pārbaudītajiem 2007.gadā slēgtajiem uzņēmumu līgumiem par 10 uzņēmuma līgumiem tikai vienu mēnesi ir parakstīts pieņemšanas - nodošanas akts, bet atlīdzība ir izmaksāta katru mēnesi. 11 uzņēmuma līgumiem pieņemšanas - nodošanas akti nav parakstīti, bet atlīdzība tika izmaksāta.
67. Revīzijas laikā, izlases veidā veicot 22 laika periodā no 01.01.2007. līdz 30.09.2007. noslēgto autora līgumu pārbaudi, tika konstatēts, ka:
- 67.1. 10 autora līgumi ir slēgti ar Latvijas Radio darbiniekiem, pārējie līgumi slēgti ar ārštata darbiniekiem;
- 67.2. sešos gadījumos autoratlīdzības tika izmaksātas vidēji reizi divos mēnešos, deviņos gadījumos autoratlīdzība tika izmaksāta vienu reizi. Autora līgumu finansēšanas avots 12 autora līgumiem nav norādīts, bet astoņiem autora līgumiem ir no projektiem piesaistītajiem līdzekļiem, pārējais finansēšanas avots ir norādīts gan no saimnieciskās darbības rezultātā gūtajiem līdzekļiem, gan no Valsts Kultūrkapitāla fonda piešķirtajiem līdzekļiem;
- 67.3. Latvijas Radio, maksājot autoratlīdzību, ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli 25% apmērā;
- 67.4. atsevišķos autora līgumos uzdoto darbu radīšana ir vienāda ar amata aprakstā noteiktajiem pienākumiem. Piemēram, saskaņā ar noslēgto autora līgumu ar Latvijas Radio teātra skaņu režisoru, autors veic skaņu režisora pienākumus, bet saskaņā ar amata aprakstu darbinieka pienākumos ietilpst veikt runas, mūzikas un trokšņu ierakstus un gādāt skaņu ierakstu atbilstību Latvijas Radio Māksliniecisko ierakstu (Fondu ierakstu) prasībām;
- 67.5. saskaņā ar autora līgumu par veikto uzdevumu autors iesniedz Latvijas Radio pieņemšanas – nodošanas aktu, taču četros no pārbaudītajiem gadījumiem pieņemšanas – nodošanas

akti nav iesniegti, četros gadījumos uz pieņemšanas – nodošanas aktiem nav norādīts datums.

Secinājumi

68. Latvijas Radio, slēdzot uzņēmuma līgumus ar Latvijas Radio darbiniekiem un nosakot pienākumus, kas ir iekļauti vai pilnībā sakrīt ar darbinieku amatu aprakstos noteiktajiem pienākumiem, kā arī veicot atlīdzības par uzņēmuma līgumos noteikto uzdevumu izpildi izmaksu regulāri ik mēnesi, uzņēmumu līgumus izmanto kā atalgojuma palielināšanas līdzekli, tādējādi nenodrošinot caurskatāmu darba samaksas sistēmu un Latvijas Radio darbiniekiem noteiktā mēneša darba alga neparāda patieso mēneša darba samaksas apmēru.
69. Latvijas Radio noslēgtie autora līgumi ar štata darbiniekiem, kuros uzdoto darbu radīšana jau ietilpst konkrēto personu darba pienākumos un noteiktie uzdevumi sakrīt ar darbinieku amatu aprakstos noteiktajiem pienākumiem, pēc būtības ir papildus vienošanās pie esošajiem darba līgumiem un saskaņā ar tiem izmaksātās autoratlīdzības ir samaksa par papildus pienākumu veikšanu, kas tiesību aktos⁷⁴ noteiktajā kārtībā ir apliekamas ar valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu.
70. Veicot atlīdzības izmaksu par uzņēmuma līgumos un autora līgumos noteikto uzdevumu izpildi bez attaisnojoša dokumenta, t.i., darba pieņemšanas – nodošanas akta, kas apstiprina uzņēmuma līgumā un autora līgumā noteikto uzdevuma izpildi, Latvijas Radio nav nodrošinājis iekšējo kontroli pār uzņēmuma līgumos un autora līgumos noteikto uzdevumu izpildi, līdz ar to pastāv risks, ka atlīdzība pār uzņēmuma līgumos un autora līgumos noteikto uzdevumu izpildi tiek izmaksāta par uzdevumiem, kas nav veikti vai nav veikti atbilstoši līgumos noteiktajām prasībām.

Ieteikumi

71. Lai nodrošinātu Latvijas Radio realizēto uzņēmuma līgumu un autora līgumu sistēmas caurskatāmību, iekšējo kontroli pār uzņēmuma līgumu un autora līgumu nosacījumu izpildi, pilnveidot iekšējos normatīvos aktus:
 - 71.1. nosakot uzņēmuma līgumu un autora līgumu slēgšanas kārtību ar štata un ārštata darbiniekiem, līgumu slēgšanas un atlīdzības noteikšanas kritērijus;
 - 71.2. nosakot iekšējo kontroles procedūras pār līgumos noteikto uzdevumu uzraudzību, tādējādi nodrošinot uzdevumu pieņemšanas – nodošanas aktu apstiprināšanu pirms atlīdzības par noteikto darbu izpildi izmaksas.

Revīzijas grupa:

Revīzijas grupas vadītāja
Valsts revidente

I.Čankova

Valsts revidenta palīdzē

S.Rudņeva

⁷⁴ Likuma par valsts sociālo apdrošināšanu 5.panta pirmā daļa

Latvijas Radio mēneša darba samaksas procentuālais sadalījums 2005.gadā un 2007.gadā

Amats	2005.gads										2007.gads									
	Darba samaksa, Ls					Darba samaksa, %					Darba samaksa, Ls					Darba samaksa, %				
	Gada laikā aprēķinātā darba alga, Ls	Piemaksas un prēmijas, Ls	Uzņēmuma līgumi, Ls	Autora līgumi, Ls	Atvaļinājums / Darba nespēja, Ls	Gada laikā aprēķinātā darba alga, %	Piemaksas un prēmijas, %	Uzņēmuma līgumi, %	Autora līgumi, %	Vidējā darba samaksa mēnesī, Ls	Gada laikā aprēķinātā darba alga, Ls	Piemaksa un prēmijas, Ls	Uzņēmuma līgumi, Ls	Autora līgumi, Ls	Atvaļinājums / Darba nespēja, Ls	Gada laikā aprēķinātā darba alga, %	Piemaksas un prēmijas, %	Uzņēmuma līgumi, %	Autora līgumi, %	Vidējā darba samaksa mēnesī, Ls
Generāldirektors	9 050	18 530	-	2 141	6 308	25%	51%	-	18%	3 275	16 350	12 144	-	-	2 839	57%	43%	-	-	2 611
Juridiskā dienesta vadītājs	2 545	1 652	-	65	313	56%	36%	-	7%	762	13 357	4 566	150	144	2 424	73%	25%	-	-	1 720
Reklāmas daļas vadītājs	1 529	882	-	-	81	61%	35%	-	3%	831	8 098	7 302	150	120	3 301	43%	38%	1%	1%	1 581
Saimniecības daļas vadītājs	3 193	3 773	150	-	643	41%	49%	2%	8%	705	8 067	1 632	2 495	-	2 173	56%	11%	17%	-	1 197
Producents	3 270	1 978	126	704	1 011	46%	28%	2%	14%	644	7 116	2 995	1 430	-	1 173	56%	24%	11%	-	1 060
Reklāmas grāmatvedis	1 666	1 425	-	-	209	50%	43%	-	6%	550	3 125	2 274	580	-	189	51%	37%	9%	0%	514
Redaktors	3 017	2 281	-	1 647	512	40%	31%	-	7%	621	5 547	648	4 684	240	1 035	50%	6%	42%	2%	1 013
RPD redaktors	2 136	3 565	692	-	337	32%	53%	10%	5%	673	4 241	4 440	-	-	1 131	43%	45%	-	-	818
Reklāmas konsultants	969	2 250	-	-	797	24%	56%	-	20%	803	3 018	7 007	-	-	1 469	26%	61%	-	-	958
RPD reklāmas plānotājs	3 566	4 665	481	-	540	39%	50%	5%	6%	925	5 148	4 978	-	-	1 649	44%	42%	-	-	981
Kompjūter tehnoloģijas nodaļas elektronikas un telekomunikāciju inženieris	5 067	514	-	-	566	82%	8%	-	9%	512	4 537	1 860	3 168	-	661	44%	18%	31%	-	852
Kompjūter tehnoloģijas nodaļas vad.-sistēmas inženieris	4 715	822	345	-	121	79%	14%	6%	2%	546	10 198	2 891	420	-	799	71%	20%	3%	-	1 192
Raidījumu un ierakstu daļas inženieris	3 164	4 761	-	1 690	219	32%	48%	-	2%	819	6 122	2 835	8 480	-	339	34%	16%	48%	-	1 481
Apkopēja	1 584	858	-	-	247	59%	32%	-	9%	224	1 440	1 362	-	-	285	47%	44%	-	-	257
Automobiļa vadītājs	1 872	2012	-	-	233	45%	49%	-	6%	343	4 696	1 839	40	-	707	64%	25%	1%	-	607